

## Kamer der Volksvertegenwoordigers

## Chambre des Représentants

14 Mei 1952.

14 MAI 1952.

### WETSVOORSTEL

tot wijziging, voor de schippers, van artikel 21 van het Kieswetboek, en van artikel 6 van het koninklijk besluit van 4 Augustus 1932 tot samenordering van de gemeentekieswet.

### PROPOSITION DE LOI

modifiant, en ce qui concerne les bateliers, l'article 21 du Code électoral et l'article 6 de l'arrêté royal du 4 août 1932 coordonnant la loi électorale communale.

### VERSLAG

NAMENS DE COMMISSIE VOOR DE  
BINNENLANDSE ZAKEN <sup>(1)</sup>, UITGEBRACHT  
DOOR DE HEER HERMANS, Fernand.

### RAPPORT

FAIT AU NOM DE LA  
COMMISSION DE L'INTÉRIEUR <sup>(1)</sup>,  
PAR M. HERMANS, Fernand.

MEVROUWEN, MIJNE HEREN,

MESDAMES, MESSIEURS,

Volgens de thans van kracht zijnde bepalingen worden de schippers in principe op de kiezerslijsten gebracht in de gemeente, waar ze geboren zijn dan wanneer de kieswoonplaats van de Belgische burgers, volgens artikel 14 van het Kieswetboek, zich bevindt « ter plaatse van hun gewoon verblijf, het is te zeggen ter plaatse waar zij gewoonlijk wonen met hun familie ».

Indien de schippers in de vreemde zijn geboren dan worden ze ingeschreven in de geboorteplaats in België van hun ouders en indien ze de grote naturalisatie hebben bekomen in de gemeente waar ze de verklaring van aanneming der naturalisatie gedaan hebben.

Deze regeling heeft steeds aanleiding gegeven tot geponde kritiek.

Het wetsvoorstel heeft dan ook voor doel hieraan te verhelpen en daarom stelt de achtbare collega, de heer Gendebien, in zijn wetsvoorstel voor de kieswoonplaats van de schippers te vestigen daar waar zij in de bevolkingsboeken zijn ingeschreven. Volgens de bestaande regeling worden de schippers zonder vaste woonplaats in beginsel ingeschreven in de gemeente waar zij het laatst verblijf gehouden hebben. Aldaar zullen zij verwanten en vrienden hebben en zal hun de identiteitskaart zijn uitgereikt.

<sup>(1)</sup> Samenstelling van de Commissie: de heer Philippart, voorzitter; de heren Bijmens, Develter, Hermans (Fernand), Junion, Kiebooms, Lefère, Mellaerts, Saint-Remy, Streel, Vandenberghe (Omer), Van den Eynde, Van Elslande. — Bonjean, Bracops, De Cooman, Demets, Demoitelle, Deruelles, Duret, Eckelers, Merlot. — Blum, Cooremans.

Zie:

204: Wetsvoorstel.

325: Amendement.

Suivant les dispositions en vigueur les bateliers sont inscrits en principe sur les listes électorales du lieu de leur naissance, alors que le domicile électoral des citoyens belges est situé selon l'article 14 du code électoral au lieu de leur résidence habituelle, c'est-à-dire au lieu où ils habitent d'ordinaire avec leur famille.

Si les bateliers sont nés à l'étranger, ils sont inscrits au lieu de naissance, en Belgique, de leurs auteurs, et s'ils ont obtenu la grande naturalisation, au lieu où ils ont fait la déclaration d'acceptation de nationalité.

Cette réglementation a toujours donné lieu à des critiques fondées.

Aussi la proposition de loi a-t-elle pour but d'y remédier et c'est pourquoi notre collègue, M. Gendebien, proposa de fixer le domicile électoral des bateliers dans la commune de leur inscription aux registres de la population. Suivant la réglementation en vigueur, les bateliers sans domicile fixe sont inscrits en principe dans la commune de leur dernière résidence. C'est là qu'ils laissent leurs parents et amis et c'est là aussi qu'ils se voient délivrer leur carte d'identité.

<sup>(1)</sup> Composition de la Commission: M. Philippart, président; MM. Bijmens, Develter, Hermans (Fernand), Junion, Kiebooms, Lefère, Mellaerts, Saint-Remy, Streel, Vandenberghe (Omer), Van den Eynde, Van Elslande. — Bonjean, Bracops, De Cooman, Demets, Demoitelle, Deruelles, Duret, Eckelers, Merlot. — Blum, Cooremans.

Voir:

204: Proposition de loi.

325: Amendement.

H.

Maar volgens het wetsvoorstel zal de schipper de faculteit hebben voor de uitoefening van zijn stemrecht een andere gemeente als domicilie te kiezen met het gevolg dat deze keuze de inschrijving meebrengt in de bevolkingsregisters van deze gemeente. De keuze is beperkt in deze zin dat het een gemeente moet zijn met meer dan 5,000 inwoners. Er moet immers voor gewaakt worden dat deze bevolking door een afspraak bij hunne keuze der woonplaats de uitslag der verkiezingen zouden beïnvloeden, wat het geval zou kunnen zijn indien men deze beperking niet voorzag.

Uwe Commissie was eenparig van oordeel dat dient gebroken met het huidig stelsel hetwelk de schipper er toe verplicht zijn kiesplicht te vervullen in zijn gemeente van oorsprong, terwijl hij er over het algemeen totaal van vreemd is.

De inschrijving in de bevolkingsregisters, hetzij dat deze voortvloeit uit de algemene reglementering op het bijhouden dezer registers, hetzij dat ze het gevolg weze van een keuze, zal echter de inschrijving op de kiezerslijsten ten gevolge hebben, zodra de gewone voorwaarden van tijdsduur vervuld zijn.

Een amendement van uw verslaggever insgelijks met eenparigheid aangenomen had enkel voor doel de tekst van artikel één aan te passen aan het opzet van het voorstel.

Het voorstel en het verslag werden door de Commissie eenparig aangenomen.

*De Verslaggever,*  
F. BERTRAND.

*De Voorziter,*  
M. PHILIPPART.

Mais aux termes de la proposition de loi, le batelier aura la faculté de choisir une autre commune comme domicile pour l'exercice de son droit de vote, d'où il résultera que ce choix comportera l'inscription aux registres de la population de cette même commune. Le choix est restreint en ce sens qu'il doit s'agir d'une commune de plus de 5,000 habitants. Il faut, en effet, veiller à ce que le choix du domicile de cette population ne fasse l'objet de marchandages qui auraient pour effet d'influencer le résultat des élections, ce qui ne manquerait pas de se produire si l'on ne prévoyait semblable restriction.

A l'unanimité, votre commission a estimé qu'il y avait lieu d'abroger le système actuel qui oblige le batelier à accomplir son devoir électoral dans sa commune d'origine, alors qu'en général celle-ci lui est absolument étrangère.

L'inscription aux registres de la population, soit que celle-ci découle de la réglementation générale sur la tenue de tels registres, soit qu'elle résulte d'un choix, aura toutefois pour conséquence l'inscription sur les listes électorales, dès que les conditions ordinaires de durée seront réunies.

Un amendement, proposé par un commissaire est adopté à l'unanimité; il tend à adapter le texte de l'article premier au but visé par la proposition.

La proposition de loi ainsi amendée et le rapport ont été adoptés à l'unanimité par votre commission.

*Le Rapporteur,*  
F. HERMANS.

*Le Président,*  
M. PHILIPPART.

## TEKST VOORGESTELD DOOR DE COMMISSIE.

### Eerste artikel.

Artikel 21 van het Kieswetboek wordt vervangen door volgende tekst:

« De schippers, die geen andere woning hebben dan hun schip, hebben hun kiswoonplaats in de gemeente van inschrijving in de bevolkingsregisters als bepaald in de reglementering op het houden van deze registers. Het staat hun niettemin vrij een andere gemeente van inschrijving te kiezen op voorwaarde dat hun keus op een gemeente van meer dan vijf duizend inwoners valt. De bepalingen van artikel 15 zijn toepasselijk op de verklaringen, waarbij deze keus gedaan of ingetrokken wordt. »

### Art. 2.

In artikel 6 van het koninklijk besluit van 4 Augustus 1932 houdende samenordening van de gemeentekieswet worden de woorden: « ... met uitzondering van de artikelen 13, 15, 18, 19, 20, § 2, en 21 ... » vervangen door de woorden: « ... met uitzondering van de artikelen 13, 15, 18, 19 en 20, § 2 ... ».

## TEXTE PROPOSÉ PAR LA COMMISSION.

### Article premier.

L'article 21 du Code électoral est remplacé par ce qui suit:

« Les bateliers qui n'ont d'autre demeure que leur bateau ont leur domicile électoral dans la commune d'inscription aux registres de la population telle qu'elle est déterminée par la réglementation sur la tenue de ces registres. Toutefois ils ont la faculté de choisir une autre commune d'inscription, pourvu que leur choix se porte sur une localité de plus de cinq mille habitants. Les dispositions de l'article 15 sont applicables aux déclarations opérant ou retirant ce choix. »

### Art. 2.

A l'article 6 de l'arrêté royal du 4 août 1932 coordonnant la loi électorale communale, les mots: « ... à l'exception des articles 13, 15, 18, 19, 20, § 2, et 21 ... » sont remplacés par les mots: « ... à l'exception des articles 13, 15, 18, 19 et 20, § 2 ... ».